

Maa-aines- ja ympäristölupa EPV Tuulivoima Oy:lle maa- ja kalliokiviaineksen ottamiseen, kiviaineksen louhintaan ja murskaukseen

Annetaan julkipanon jälkeen 2.7.2019

Asia

EPV Tuulivoima Oy on jättänyt maa-aineslain 4 §:n mukaisen maa-aineslupahakemuksen ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristölupahakemuksen.

Hakija

EPV Tuulivoima Oy
Kirkkopuistikko 0
65100 Vaasa
Y-tunnus: 2152955-2

Toiminta ja sen sijainti

Maa- ja kalliokiviaineksen ottaminen, kiviaineksen louhinta ja murskaus.
Laihian Rajavuoren tuulivoima-alueen osayleiskaava-alue, määräala tilasta
Rajavuorenmetsä 399-404-15-0, osoitteessa Rajavuorentie 23, 66450 Jakkula.

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Maa-aineslain 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.
Ympäristölupahakemus perustuu ympäristönsuojelulain 27 §:ään ja lain liitteen 1 taulukko 2 kohtaan 7 c ja e; kivenlouhimo ja tietyille alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

Maa-aineslain 4 a §:n (424/2015) ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n (423/2015) mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Maa-aineslain 7 §:n mukaan luvan maa-ainesten ottamiseen myöntää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Ympäristölupaviranomaisena toimii ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n kohtien 6 a ja b kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Laihian kunnan hallintosäännön mukaan rakennus- ja ympäristölautakunta toimii maa-aineslain 7 §:n mukaisena lupaviranomaisena ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena.

Asian vireille tulo

Hakemus on tullut vireille 13.3.2019 saapuneella hakemuksella.

Toimintaa koskevat luvat ja sopimukset

Toimintaan oleellisesti liittyvällä tuulivoimapuistolla on Laihian kunnan rakennustarkastajan 28.6.2017 (§:t 100–117) myöntämät lainvoimaiset rakennusluvut 18 tuulivoimalan rakentamiselle.

Alueen kaavoitustilanne

Alueella on voimassa oleva Laihian Rajavuoren tuulivoima-alueen osayleiskaava.

Toiminnan sijaintipaikan ympäristö

Hakemuksen mukaan alue on tutkittu kaavoitus- ja ympäristöarviointivaiheessa mahdollisten erityisarvojen osalta. Kyseessä olevalla alueella ja sen välittömässä läheisyydessä ei ole suojeltavia kohteita.

Ottamisalueella ei ole voimassa olevia rajoituksia, eikä toimenpidekieltoja.

Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat n. 2 km:n etäisyydellä louhoksesta.

Otolla ei ole vaikutusta pohjaveteen.

Laitoksen toiminta, yleiskuvaus

Hakemuksessa laitoksen toimintaa on kuvattu seuraavasti:

Kallioulouheen irtilouhintaa, kokonaismäärä on 267.000m³.

Yllä oleva kokonaismäärä jakautuu seuraaviin lajikkeisiin:

- louhe 0-600mm, n. 167.000 kiinto-m³

- erikokoiset kalliomurskelajikkeet 0-32 0-300mm, n. 100.000 kiinto-m³. Kalliomurskeet murskataan paikan päällä.

Louhosalueen päällä oleva moreeni jota voidaan käyttää rakentamiseen, arvio n. 13.000m³.

Pintamaat, humus ja rakentamiseen kelpaamattomat silttiset moreenit ja hiekat, sijoitetaan hankealueen viimeistelytöihin ja loput maisemoidaan pintamaiden läjitysalueelle. Kyseinen alue metsitetään lopuksi.

Ottamislupaa haetaan nimenomaisesti tuottamaan tarvittavaa kiviainesmateriaalia

Rajavuoren tuulivoimahankkeen toteutusta varten, joka sijaitsee ottoalueen ympärillä.

Tällä ottotoiminnalla on toteutuessaan positiivinen ympäristövaikutus

kiviaineskuljetusmatkojen lyhentyessä. Myös lähialueen tieturvallisuuteen positiivinen vaikutus, toteutuessaan hankealueen ulkopuolelta tarvittavan ja maanteitse kuljetettavan kiviaineksen tarve ja raskas liikennöinti vähenisi. Otolla ei ole vaikutusta pohjaveteen.

Tuotteet ja tuotantomäärät

Hakemuksen mukaiset tuotteet ja tuotantomäärät:

- Louhe 0-600mm, arvioitu vuosituotanto (1000 t/a), keskiarvo 270, maksimi 450

- Murskeet 0-32mm...0-300mm, arvioitu vuosituotanto (1000 t/a), keskiarvo 200, maksimi 270

Toiminnan ajankohta

Hakemuksessa esitetyt päivittäiset toiminta-ajat ovat:

- murskaus ma-pe klo 7-22 välisenä aikana

- poraaminen ma-pe klo 7-21 välisenä aikana

- rikotus ma-pe klo 8-18 välisenä aikana

- räjäytykset ma-pe klo 8-18 välisenä aikana

- kiviaineksen kuormaaminen ja kuljetukset ma-pe klo 6-22 välisenä aikana.

Hakemuksen mukaan laitos on toiminnassa niinä vuosina (n. 3 v.), jolloin ympäröivän Rajavuoren tuulivoimahankkeen infraa rakennetaan. Vuosittainen toiminta-aika on tammikuusta joulukuuhun.

Kiviaineksen valmistus ja varastointi

Hakemuksen mukaan toiminta-alueella tuotetaan kiviainesta keskimäärin 200 000 m³/a, maksimituotannon ollessa 267 000 m³/a. Varastointialue on esitetty hakemuksen liitteenä olevassa suunnitelmassa. Tuotteiden varastointiaika 0-24kk, alueen ympärille jätetään puustoa mahdollisimman paljon pystyyn suojaksi.

Polttoaineen- ja öljyn varastointi

Hakemuksen mukaan polttoaineen (MPÖ) varastointialue on esitetty hakemuksen liitteenä olevassa suunnitelmassa. Polttoainesäiliöt ovat tuplapohjallisia valuma-altaalla varustettuja.

Tiedot liikenteestä ja liikennejärjestelyistä

Hakemuksen mukaan laitoksen toiminnasta aiheutuu raskasta liikennettä n. 20 käyntikertaa vuorokaudessa.

Laitokselle johtavat ja laitosalueen tiet suolataan tarvittaessa pölyn torjumiseksi.

Energian käyttö

Hakemuksen mukaan laitoksen toimintaan tarvittava sähkö hankitaan aggregaatista.

Pohjavesien ja pintavesien suojelemiseksi tehtävät toimet

Hakemuksen mukaan pohjavesi louhoksen pohjalta pumpataan kahden selkeytysaltaan kautta läheiseen ojaan ottamissuunnitelman mukaisesti.

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisen terveyteen

Hakemuksen mukaan esitetyssä sijainnissaan mahdollisimman lähellä tuulivoimahanketta tuotettu kiviaines minimoi vaikutukset viihtyvyyteen ja terveyteen, mm raskasliikenne kuljetusten tarve yleisillä teillä vähenee.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Laaditun osayleiskaavan mukaan toiminnalla tällä alueella ei ole vaikutuksia luonnonsuojeluarvoihin eikä rakennettuun ympäristöön.

Hakemuksen mukaan toiminnalla ei ole vaikutuksia vesistöön ja sen käyttöön, ilmaan joutuviin päästöihin eikä maaperään ja pohjaveteen.

Lupahakemuksen käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Lupahakemuksesta on kuulutettu 25.3. – 25.4.2019 välisenä aikana Laihian kunnan virallisella ilmoitustaululla, kunnan kotisivuilla ja julkaistu tiedote Kyrönmaa-lehdessä 25.3.2019. Hakemusasiakirjat ovat nähtävillä kuulutusajan teknisellä osastolla. Hakemuksesta on lähetetty erikseen tiedote vaikutusalueen (välittömässä läheisyydessä olevat) kiinteistöjen omistajille.

Lupahakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia tai huomautuksia.

Lausunnot

Ympäristölupahakemuksen johdosta on pyydetty ympäristönsuojelulain 42 §:n mukaisesti lausuntoa Laihian kunnan terveydensuojeluviranomaiselta ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta.

Laihian kunnan terveydensuojeluviranomaisella ei ole lupahakemuksesta huomauttamista.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on todennut lausunnossaan seuraavaa:

"Kyseessä oleva alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaalla alueella. Maa-aineksen ottaminen voidaan ELY-keskuksen käsityksen mukaan toteuttaa niin, että siitä ei aiheudu maa-ainelain 3 §:n mukaisia haittoja. Lupaharkinnassa on kuitenkin otettava huomioon oheisessa liitteessä esitetyt asiat.

ELY-keskus muistuttaa, että maa-aineshakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain (527/2014) mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana (MaL 4 a)."

Vastine

EPV Tuulivoima Oy on antanut seuraavan vastineen ELY-keskuksen lausuntoon:

"Vastine Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoon koskien EPV Tuulivoima Oy:n maa-ainelupahakemusta tilalle Rajavuoren metsä 399-404-15-0, Laihia.

EPV Tuulivoima Oy (jäljempänä EPVT) antaa tällä kirjeellä rakennustarkastajan pyynnöstä vastineensa yllä mainittuun 24.4.2019 annettuun lausuntoon.

EPVT toteaa aluksi, että maa-ainelain 7 §:n mukainen lupaviranomaisen velvoite pyytää lupahakemukseen lausuntoa alueelliselta ELY-keskukselta ei yhtiön näkemyksen mukaan ollut maa-ainelain nojalla tarpeellista. Maa-ainelain 7 § Edellyttää ELY:n lausuntoa jos;

- 1) alueella on valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä luonnonsuojelun kannalta;*
- 2) alueella on merkitystä vesien suojelun kannalta; tai*
- 3) aineiden ottaminen vaikuttaa välittömästi toisen kunnan alueeseen.*

Yhtiö on teettänyt Rajavuoren tuulivoimahankealueesta erittäin laajan ja kattavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja laatinut hankealueesta osayleiskaavan, joka on lainvoimainen.

Kyseessä oleva maa-aineksen ottoalue sijoittuu lupamenettelyissä selvitetylle aluekokonaisuudelle. Haetulle maa-aineksen ottoalueelle tai sen vaikutusalueelle ei kohdistu mitään edellä mainittuja maa-ainelain 7 §:ssä tarkoittamia reunaehtoja; maa-ainesottoalueella tai sen vaikutusalueella ei ole valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä luonnonsuojelun kannalta. Maa-ainesottoalueella tai sen vaikutusalueella ei ole merkitystä vesien suojelun kannalta (tarkemmin jäljempänä). Aineiden ottaminen ei vaikuta välittömästi toisen kunnan alueeseen. Laihian kunnan rajalle on ottoalueelta noin 2,2 kilometriä.

Yhtiöltä pyydetty lisäselvityksen ja lausunnossa todetut huomioitavat asiat

1. Kaivojen ja lähteiden kartoittaminen kilometrin säteellä maa-aineksen ottoalueen läheisyydestä

EPVT antaa rakennustarkastajan pyynnöstä vastineensa maa-ainesottoalueelta 1 kilometrin säteellä olevista kaivoista ja lähteistä.

Yhtiö on laatinut Rajavuoren tuulivoiman hankealueelta ympäristövaikutusten arviointimenettelyn, joka päättyi 15.3.2012. Arviointimenettelyn selostuksessa on muiden asioiden ohella selvitetty hankealueen vaikutukset luonnonympäristöön, ja kappaleessa 9.2 on käsitelty pohjavettä ja hankkeen vaikutuksia pohjavesiolosuhteisiin. Samassa yhteydessä on tehty kartoitus hankealueen kaivoista.

Ote arviointiselostuksen kohdasta 9.2.2:

"Voimalan nro 14 lähellä olevan lomarakennuksen pihapiiriin on merkitty peruskarttaan kaivo. Lisäksi voimalan nro 18 sijaitsee noin 400 metrin päässä peruskartalle merkitystä Rajavuoren retkeilykeskuksen pihaan sijoittuvasta kaivosta."

"Retkeilykeskuksen päärakennukseen tulee vesi vesijohtoverkosta, mutta kaivon satunnainen käyttö on mahdollista."

Rajavuoren retkeilykeskuksen kaivo on lähimpänä suunniteltua maa-aineksen ottoaluetta ja se on ainut kaivo, joka sijaitsee alle 1 kilometrin etäisyydellä suunnitellusta maa-aineksen ottoalueesta. EPVT on lupautunut sijoittamaan retkeilykeskuksen toiminnot kauemmaksi hankealueesta, mikäli hanketta lähdetään toteuttamaan. Samalla alustavia keskusteluja on käyty kunnan vanhojen retkeilykeskustilojen uusimisesta ja siirtymisestä mukaan lukien mainittu nykyinen kaivo.

Mahdollinen uusi retkeilykeskus (ja uusi kaivo) tulisi sijaitsemaan lähempänä Rajavuoren näkötornia, jonne on matkaa suunnitellusta maa-aineksen ottoalueesta noin 1,3 kilometriä etelään (näkyvyyt alla olevassa kuvassa numero 1).

Seuraavaksi lähin kaivo suunnitellusta maa-aineksen ottoalueesta sijaitsee noin 1,7 kilometrin etäisyydellä (YVA:ssa mainittu kaivo on lähellä voimalaa numero 14). Näkyvyyt kuvassa 1 maa-ainesottoalueesta koilliseen.

YVA-menettelyn arviointiselostuksessa on mainittu myös seuraavaa: "Tämän hetkisten selvitysten perusteella suurin osa hankealueen talouksista on todennäköisesti liittynyt vesijohtoon ja saa siten talousvetensä muualta kuin yksityiskaivoista."

2. Lähteet hankealueella

Osayleiskaavoitetulla Rajavuoren tuulivoimapuistoalueella ei ole tehtyjen selvitysten perusteella lähteitä.

3. Pohjavesialueet hankealueella

YVA-menettelyn arviointiselostuksen kappale 9.2.2:

"Hankealueelle ei sijoitu luokiteltuja pohjavesialueita. Lähin luokiteltu pohjavesialue (Porokangas, 1017501 A) sijaitsee hieman yli kilometrin etäisyydellä hankealueesta.

Hankealuetta seuraavaksi lähimpänä sijaitsevat pohjavesialueet ovat Tervasmäen pohjavesialue (1017552) hieman yli kahden kilometrin etäisyydellä hankealueesta länteen päin ja Kurunkangas (1039902) hieman alle viiden kilometrin päässä pohjoiseen päin.”

Varsinaiselta suunnitellulta maa-aineksen ottoalueelta Poronkankaan sekä Tervasmäen pohjavesialueille on yli 4 kilometrin etäisyys (karttaote alla, Kuva 2). Seuraavaksi lähin pohjavesialue Kurunkangas, joka on yli 7 kilometrin etäisyydellä maa-aineksen ottoalueesta.

Arviointiselostuksessa on myös mainittu kappaleissa 9.2.3.1 ja 9.2.3.2 että ”Tuulivoimapuiston rakentamisella ei ole merkittäviä vaikutuksia pohjaveteen.” ja ”Tiestön ja perustusten rakentamisen jälkeen toiminta ei aiheuta muutoksia maaperän pohjavedessä.”

Maa-ainesottoalueen toiminta aiheuttaa huomattavasti pienemmän vaikutus riskin pohjavesialueisiin kuin tuulivoimahankkeen rakentaminen ja ylläpito, jonka riski on myös todettu vähäiseksi.

4. Lisäksi ELY:n lausunnosta kohdasta ”Vedenpinnan alapuolelle jäävät luiskat tulisi muotoilla kaltevuuteen 1:3 vähintään 3m:n vesisyvyyteen saakka”

EPVT haluaa huomauttaa, ettei otsikossa esitetty vaatimus perustu lainsäädäntöön, asetukseen tai viralliseen ohjeistukseen. Vastaavan tyyppiseen huomioitavaan asiaan ei ole mitään käytänteistä ollut yhtiön aiemmissa Etelä-Pohjanmaalla tai Pohjanmaalla olleissa maa-aineksen ottohankkeissa.

Lainsäädäntö ja viralliset ohjeistukset

Maa-aineslaissa 1981/555 ja Valtioneuvoston asetuksessa VNa 800/2010 ei ole detaljitasolla asetettu vaatimuksia maa-ainesottoalueiden suunnitteluun. Suomen Ympäristökeskuksen julkaisussa (25/2010) Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), on ainoastaan käsitelty pölyn, melun, värinän vaikutuksia, sekä pohjavesiä että jätteiden käsittelyä. Ainoa virallinen ohje, jossa on detaljitasolla laajemmin otettu kantaa murskelouhoksen ottoalueen suunnitteluun ja jälkihoitoon on Ympäristöhallinnon ohje 1/2009, Maa-ainesten kestävä käyttö.

Ympäristöhallinnon ohjeessa 1/ 2009 (Maa-ainesten kestävä käyttö, s. 69) on mainittu ”Suunnitelmakartoilla havainnollistetaan ottamistoiminnan järjestämistä sekä alueen tulevaa lopputilannetta. Karttojen tulee olla selkeitä.”

Kyseisessä ohjeessa on mainittu seuraavaa:

4 a) Murskelouhosten ja luonnonkivilouhimoiden jälkihoito suunnitellaan ja toteutetaan tapauskohtaisemmin kuin soran ottamisalueilla. Näiden alueiden jälkihoidossa korostuvat turvallisuustekijät. Seinämiltä ja rinteiltä edellytetään pitkäaikaista pysyvyyttä. Toisaalta tulee varmistaa, että putoamisvaaran takia pääsy ottamisalueen mahdollisille jyrkille rinteille estetään. Pohjaveden suojelun kannalta louhokset ja louhimot eivät yleensä sijaitse yhtä kriittisillä alueilla kuin soran ottamisalueet.

4 b) Ohjeessa ei ole mitään mainintaa murskelouhoksen minimi luiska kaltevuudesta.

Kyseisessä oppaassa on mainittu minimi kaltevuusvaatimus ainoastaan soraottoalueille. Soraalueilla on otettava huomioon muiden tekijöiden lisäksi sortuma vaara turvallisuustekijänä mikäli niissä luiskat jätettäisiin jyrkemmäksi kuin 1:3. Kyseisen

turvallisuustekijän, sortumavaaran vuoksi minimi luiskauskulma oppaassa onkin määritelty ainoastaan soranotto alueille.

Kyseistä sortumavaaraa murskelouhoksen luiskassa ei ole, jonka vuoksi minimiluiskakaltevuutta ei ole määritelty, vaan turvallisuusnäkökohdat varmistetaan tapauskohtaisesti muilla menetelmillä kuten aitauksella (ellei sitten ole kyseessä rikkonainen vyöhyke/alue kalliossa, jotka todennetaan tarkastusten yhteydessä).

Ympäristöhallinnon ohje 2009, sivu 109:

"Soran ottamisalueilla jyrkät rinteet loivennetaan yleensä 1:3 tai loivemmiksi sekä rinteiden ylä- ja alaosat pyöristetään. Maiseman elävöittämiseksi rinteiden kaltevuutta on syytä vaihdella alueen eri osissa. Rinteiden muotoiluun vaikuttaa ottamisalueen ympäristö, rinteiden korkeus, rinteiden viettosuunta, alueen jälkikäyttö ja maa-aineksen laatu."

Ympäristöhallinnon ohjeessa on mainittu sivulla 111 (alla), ehjien seinämien muotoilussa voidaan käyttää myös jylhiä muotoja. Jylhien muotojen käyttö on sitä perustellumpaa, mitä etäämmällä ne sijaitsevat asutuksesta, aktiivisesta virkistystoiminnasta ja yleisistä kulkuväylistä.

Ympäristöhallinnon ohje 2009, sivu 111:

"Louhosten ja louhimoiden muotoilussa korostuu turvallisuusnäkökohdat. Turvallisuusvaatimukset ovat suurimmat ottamisalueilla, jotka sijaitsevat joko lähellä asutusta tai ulkoilu- ja virkistysalueita. Ehjien seinämien muotoilussa voidaan käyttää myös jylhiä muotoja."

Ympäristöhallinnon ohjeessa on esimerkissä 6, kuva 6 A ja 6 B esitetty lopputilanteena jyrkät louhoksen reunat, joita on siis sallittua käyttää.

Lisäksi muussa valtiollisessa ohjeistuksessa luiskaukseen liittyviä ehtoja on mainittu mm. suunnitteluohjeessa: Liikennevirasto, Aitojen suunnittelu, TIEH 2100049-07., Kappale 3. Suoja-aitoja käytetään ihmisten putoamisen estämiseen, sivu 27.

"Harvaan asutuilla alueilla voidaan jättää ilman aita lyhyet 2...3 korkuiset kallioluiskat, kun maasto ei vietä luiskaan eikä päällä ole näkyviä polkuja tai asutusta. Pitkät yli 2 m korkuiset luiskat varustetaan aidalla, ja aita aloitetaan silloin 1,5 m korkeudelta. Periaatteita sovelletaan myös maanottoaikoisiin ja muihin tiehankkeen yhteydessä tehtyihin pitkäaikaiseksi tarkoitettuihin jyrkänteisiin."

Liikenneviraston useissa muissakin suunnitteluohjeissa on mainittu jyrkkien kallioleikkausten olevan yleisin toteutustapa, silloin kun kallioleikkauksen pituus ylittää 20 jm (mm: Liikenneviraston ohjeita 29/2013, Tien poikkileikkauksen suunnittelu 11.6.2013).

EPVT katsoo kokonaisuutena, että yhtiö on huomionut riittävästi kyseessä olevassa Rajavuoren maa-aineksen ottolupahakemuksen suunnittelussa edellytetyt selvitystyöt ja louhoksen seinämien jyrkästä 9:1 luiskauksesta aiheutuvan vaara voidaan hoitaa esitetyllä 2 metrin korkealla metalliaidalla, kuten maakunnassa on muuallakin hyväksytty. ELY:n esittämän 1:3 luiskaus on aiheeton."

Ratkaisuosa (VNa 15§)

Viranomaisen ratkaisu

Rakennus- ja ympäristölautakunta on tutkinut hakemuksen sekä siitä annetut lausunnot.

Lautakunta myöntää EPV Tuulivoima Oy:lle maa-ainesten ottoluvan ja ympäristöluvan kallion louhintaan ja kivenmurskaamolle.

Vastaus yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnossa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon siten kuin lupamääräyksistä ja päätöksen perusteluista ilmenee.

Lupamääräykset

1. Maa-ainesten ottamisessa on noudatettava 8.3.2019 päivättyä ottamissuunnitelmaa. Alin ottamistaso on + 58.0 (N60).
2. Maa-ainesta saa ottaa ottamissuunnitelman mukaisesti siten, että kokonaisottomäärä on 280 000 k-m³ (kiintokuutiometri) ja ottamisalueen (louhinta-alue) pinta-ala on n. 2,8 hehtaaria.
3. Korkotasot, alin ottamistaso ja ottamisalueen rajat on merkittävä selvästi maastoon ja merkinnät on pidettävä kunnossa.
4. Louhosalueen korkeat rintaukset on merkittävä selvästi havaittavalla lippusiimalla tai muulla tavalla. Ottotoiminnan loputtua alue on aidattava tukevalla vähintään 2000 mm korkealla aidalla. Alueelle johtavan tien varteen on laitettava putoamisvaarasta varoitettava varoitustaulu. Louhosalueelle johtavalle tielle ennen varsinaista louhosta olisi suositeltavaa asentaa lukittava puomi tai laittaa esim. lukollinen kettinki.
5. Ennen ottamistoiminnan aloittamista alueella on pidettävä lupaviranomaisen edustajan ja luvansaajan kesken katselmus, jossa todetaan ottamisalueen merkinnät.
6. Louhosalueelta kertyvät sade- ja sulamisvedet on johdettava ottamissuunnitelman mukaisesti kahden saostusaltan kautta alueen ojaverkostoon.
7. Maa-ainesluvan haltijan on vuosittain viimeistään 31.1. mennessä ilmoitettava otetun aineksen määrä ja laatu ensisijaisesti sähköisesti valtakunnalliseen NOTTO-tietokantaan. Vaihtoehtoisesti ilmoitus voidaan tehdä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
8. Toimintaa voidaan harjoittaa hakemuksessa esitettyjen toiminta-aikojen mukaisesti.
9. Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta (800/2010) kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta.

10. Louhinta- ja murskausjaksoista on tarvittaessa ilmoitettava lähimpien asuinrakennusten ja lomarakennusten omistajille hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista.

11. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää lähimpien lomarakennusten piha-alueella ekvivalenttimelutasoa 45 dB (LAeq) klo 7-22 eikä asuinrakennusten piha-alueilla ekvivalenttimelutasoa 55 dB (LAeq) klo 7-22. Murskaamo on sijoitettava louhosalueen pohjalle niin, että melun leviäminen lähimpien häiriintyvien kohteiden suuntaan on mahdollisimman vähäistä. Jos valvontaviranomaisen tietoon tulee perusteltuja epäilyksiä edellä annettujen melutasojen ylityksistä, on toiminnanharjoittajan varauduttava melumittauksiin. Mittaussuunnitelma on toimitettava ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi ennen mittausten tekemistä.

12. Laitosta on käytettävä siten, että päästöt ilmaan ovat mahdollisimman pienet. Toiminnasta aiheutuva hiukkaspitoisuus ei saa ylittää lähimpien loma- ja asuinkiinteistöjen piha-alueilla hengitettävien hiukkasten (PM10) osalta raja-arvoa 50 µg/m³, 24 h keskiarvona mitattuna. Pölypäästöjen hallintaan on kiinnitettävä erityistä huomiota myös louhosalueella niin, että haitallisia päästöjä ei aiheudu ympäristöön. Mahdollisia pölyhaittoja on rajoitettava valtioneuvoston asetuksen 800/2010 4 §:n mukaisilla keinoilla. Jos valvontaviranomaisen tietoon tulee perusteltuja epäilyksiä em. raja-arvon ylityksistä tai haitallisista pölypäästöistä läheiseen vesistöön, niin toiminnanharjoittajan on varauduttava hiukkasmittauksiin. Mittaussuunnitelma on toimitettava ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi ennen mittauksia.

13. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksivaippaisia tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä. Säiliöissä on oltava ylitäytönestimet ja tankkauslaitteistot on varustettava lukittavilla sulkuventtiileillä. Koneiden tankkauspaikan on oltava suojattu siten, että maaperään ja pohjaveteen ei pääse haitallisia aineita.

14. Työkoneiden sellaista huoltoa, josta voi aiheutua päästöjä ympäristöön, ei saa tehdä toiminta-alueella. Alueella saa käyttää vain hyväkuntoisia huollettuja koneita ja laitteita.

15. Jätehuolto on hoidettava Laihian kunnan alueella voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti. Alueella muodostuvat jätteet on toimitettava kunkin toimintajakson jälkeen luvalliseen vastaanottopaikkaan. Käytetyt räjähdysainepakkaukset ja muut räjäytyksistä peräisin olevat jätteet on siivottava alueelta pois. Mitään jätteitä ei saa hävittää louhosalueella polttamalla.

16. Toiminnasta on pidettävä käyttöpäiväkirjaa, joka on pyydettyäessä esitettävä ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttöpäiväkirjaan on merkittävä ainakin seuraavat tiedot:

- murskauslaitoksen tuotanto ja käyntiajat
- räjäytysten ajankohdat ja käytetyt räjähdysaineet
- polttoaineiden kulutus

- tiedot vaarallisten jätteiden määristä ja toimituspaikoista
- tiedot ympäristönsuojelun kannalta merkityksellisistä häiriöistä (syy, kesto-aika, arvio päästöistä ja niiden ympäristövaikutuksista sekä tehdyt toimenpiteet)
- mahdolliset mittaustulokset

17. Mahdollisista häiriötilanteista sekä vahingoista ja onnettomuuksista, jotka voivat aiheuttaa merkittävää ympäristöhaittaa, on ilmoitettava välittömästi ympäristönsuojeluviranomaiselle. Polttoaine- ja öljyvahingoista on aina ensin ilmoitettava pelastuslaitokselle.

18. Kallion louhinnan ja murskauslaitoksen toiminnan aloittamisesta ja lopettamisesta on tehtävä kunkin toimintajakson osalta ilmoitus ympäristönsuojeluviranomaiselle aloitus- ja lopputarkastuksen tekoa varten. Toiminnan olennaisesta muuttamisesta, lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava hyvissä ajoin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

19. Ottoaluetta on muotoiltava mahdollisuuksien mukaan vaiheittain ottamisen edistymisen mukaan ja kokonaisuomistointi on tehtävä hakemuksessa esitetyn mukaisesti välittömästi ottotoiminnan päätyttyä, kuitenkin viimeistään luvan voimassaoloaikana.

Ottamisalueen pohjataso on muotoiltava niin, että alueelle ei jää pintavettä kerääviä painanteita eikä myöskään tapahdu oimistointia haittaavaa lammikoitumista.

Louhinta-alueen jyrkänteiden yläreunaan on asennettava ottamistoiminnan päätyttyä suoja-aita ottamissuunnitelman mukaan.

20. Maa-ainesten oton loputtua vakuuden voimassaoloaikana on alueella pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja oimistointitöiden riittävyys.

Ratkaisun perustelut

Lupaharkinnan perusteet

Rakennus- ja ympäristölautakunta on tutkinut ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja myöntää ympäristöluvan. Hakemuksen mukainen toiminta voidaan järjestää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten mukaisesti.

Luvan myöntämisen edellytykset (YSL 49 §)

Luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän, pohjaveden tai meren pilaantumista, erityisen luonnonolosuhteiden huonon tumista taikka vedenhankinnan vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä kohtuutonta räsitusä. Toiminta on sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa ja että pilaantumista voidaan ehkäistä. Lautakunnan tämän hetkisen tiedon mukaan luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät.

Lupamääräysten perustelut

Määräykset 1-3

Maa-aineslupa perustuu ottamissuunnitelmaan, joten suunnitelmassa esitetty on sitova kuten lupamääräyksetkin. Alin ottamistaso on hakemuksen mukainen. (MAL 11 §, VNA 926/2005; 7 §)

Määräykset 4-5

Maa-aineslaissa ja maa-ainesten ottamista koskevassa valtioneuvoston asetuksessa on määrätty lupapäätöksen sisällöstä. Määräykset ovat tarpeen valvonnan ja yleisen turvallisuuden kannalta. Suositus puomin tai kettingin laittamisesta alueelle johtavalle tielle on annettu sen takia, että sillä voisi estää louhosalueen epäasiallista käyttöä, kuten esimerkiksi roskaamista. Asialla olisi merkitystä myös yleisen turvallisuuden kannalta. (MAL 11 § ja VNA 926/2005)

Määräys 6

Louhosalueelta kertyvien vesien imeyttäminen maaperään on tärkeää mahdollisten kiintoaine- ja muiden päästöjen estämiseksi. Erityisen tärkeää se on tässä tapauksessa, koska Kylkilammesta laskeva Saarijoki on nykyisellään arvokas taimenjoki. Saarijokeen kohdistuvaa ulkoista kuormitusta tulee pyrkiä välttämään kaikin keinoin. (MAL 11§ ja VNA 926/2005 § 6)

Määräys 7

Ilmoittamisvelvollisuus perustuu maa-aineslain 23 §:ään ja valtioneuvoston asetuksen 926/2005 9 §:ään. Koska käytössä on valtakunnallinen sähköinen tietojärjestelmä, niin sen käyttö on perusteltua.

Määräys 8

Toiminta-ajat ovat hakemuksen mukaiset.

(VNA 800/2010; 8 §, YSL 7 §, NaapL 17 §)

Määräys 9

Valtioneuvoston asetuksessa 800/2010 säännellään louhinnan ja murskauksen ympäristönsuojelun tasosta. Asetuksen mukaiset määräykset ovat vähimmäisvaatimuksena ympäristöluvista. (VNA 800/2010, YSL 52 §)

Määräys 10

Louhinta- ja murskausjaksoista etukäteen ilmoittaminen on aiheellista, koska lähimmät loma- ja asuinrakennukset ovat noin 300-600 m päässä louhosalueesta. Erityisen tärkeää on räjäytyksistä ilmoittaminen niin, että lähialueen asukkaat voivat varautua niihin. (YSA 15 §, NaapL 17 §)

Määräys 11

Melua koskeva määräys perustuu valtioneuvoston päätökseen (993/1992), jonka mukaan asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa 55 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa 45 dB. Murskaamon sijoittamispaikalla ja muilla suojaustoimilla voidaan vaikuttaa melun leviämiseen lähimpien häiriintyvien kohteiden suuntaan. Tässä tapauksessa kalliojyrkäne muodostaa hyvän meluesteen lähimpien loma-asuntojen suuntaan. (VNP 993/1992; 2 §, YSL 52 ja 62§, VNA 800/2010; 6 ja 7 §, NaapL 17 §)

Määräys 12

Ilman epäpuhtauksien aiheuttamien terveyshaittojen ehkäisemiseksi hiukkaspitoisuuksille ulkoilmassa on annettu raja-arvot valtioneuvoston asetuksessa 38/2011. Kiviaineksen ja työmaateiden kastelulla sekä murskauslaitteistojen koteloinnilla voidaan vähentää pölyn leviämistä ympäristöön. Liiallisesta pölyämisestä voi aiheutua haittaa lähiympäristölle. (VNA 38/2011; 4 §, VNA 800/2010; 4 §, YSL 7, 52 ja 62 §, NaapL 17 §)

Määräykset 13 ja 14

Polttoaineet saattavat aiheuttaa puutteellisesti käsiteltyinä ja varastoituna maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Työkoneiden ja laitteiden huolloista ja huonokuntoisista koneista aiheutuvista päästöistä voi aiheutua maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Maaperän ja pohjaveden pilaaminen on kielletty ympäristönsuojelulain perusteella. (MAL 11 §, YSL 7,16,17 ja 52§, VNA 800/2010; 9 §, Lieksan ympäristönsuojelumääräykset 9 §)

Määräys 15

Säännöllinen jätteiden poisvienti alueelta ehkäisee roskaantumista. Vaarallisten jätteiden säännöllinen toimittaminen asianmukaiseen käsittelyyn on tarpeen terveyteen ja ympäristöön kohdistuvien riskien ehkäisemiseksi. (MAL 11 §, YSL 52 ja 58 §, JL 15,16 ja 17 §, JA 7 ja 8 §, VNA 800/2010; 11 §, kunnalliset jätehuoltomääräykset)

Määräys 16

Kirjanpito- ja raportointivelvollisuus on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan takia. (YSL 62 §, JL 118 §)

Määräys 17

Poikkeuksellisiin tilanteisiin varautumisella ja muilla toimenpiteillä voidaan merkittävästi vähentää vahinkojen määrää ja vakavuutta sekä rajata haitalliset ympäristövaikutukset mahdollisimman pieniksi. (YSL 52 ja 62 §, VNA 800/2010; 12 §)

Määräys 18

Määräys on annettu luvan valvonnan takia. Toiminnan olennainen muuttaminen edellyttää luvan tarkistamista. (YSL 52 ja 170 §)

Määräys 19

Ottamisalueen jälkihoidon tarkoituksena on nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista ja vähentää maa-ainesten oton haitallisia vaikutuksia ympäristöön ja sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan. Suoja-aidan asentaminen kalliorintauksen yläreunaan on tarpeen alueella liikkuvien turvallisuuden kannalta. (MAL 11 §, VNA 926/2005; 8 §)

Määräys 20

Loppukatselmuksessa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys. (MAL 11 §, VNA 926/2005; 8 §)

Päätöksen voimassaolo ja lupamääräysten tarkistaminen

Tämä päätös on voimassa 10 vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Luvan viimeinen voimassaolopäivä on 1.8.2029.

Mikäli toiminta olennaisesti muuttuu tai laajenee, on toiminnalle haettava uusi ympäristölupa.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on ympäristönsuojelulain 70 §:n mukaisesti noudatettava asetusta.

Käsittelymaksu, tarkastusmaksu, valvontamaksu ja vakuus

1. Käsittelymaksu

Maksu määräytyy Laihian kunnanvaltuuston 28.9.2009 hyväksymän ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaan.

Taksan 3 §:n mukainen käsittelymaksu on **1800** euroa. (YSL 205 §)

2. Tarkastusmaksu ja valvontamaksu

Luvanhakijan on suoritettava lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta kunnanvaltuuston 27.9.2010 § 73 hyväksymän voimassaolevan maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta määräytyvän taksan mukaisesti **1 400** euroa sekä vuosittaisesta valvonnasta saman taksan mukaisesti **4 375** euroa / vuosi.

3. Vakuus

Luvanhakijan on ennen ainesten ottamista hakijan annettava lupamääräysten noudattamiseksi **23 800** euron suuruinen MAL 12 §:n tarkoittama hyväksyttävä vakuus. Vakuus on asetettava Laihian kunnalle joko omavelkaisena pankkitakauksena, jonka edunsaajana on Laihian kunta, tai pankkitalletuksena. Pankkitalletuksesta on toimitettava Laihian kunnalle talletustodistus kuittaamattomuussitoumuksella kunnan hyväksi. Vakuuden tulee olla voimassa kahdeksantoista (18) kuukautta yli tämän luvan voimassaoloajan. Vakuuden arvoa voidaan tarkistaa luvan voimassaoloaikana.

Lupapäätöksestä tiedottaminen (YSL 54 §)

Päätös

Päätös liitteineen toimitetaan hakijalle ja kunnan ympäristöterveysviranomaiselle sekä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle.

Rakennus- ja ympäristölautakunta pitää päätöksen liitteineen nähtävillä kunnan ilmoitustaululla. Valitusaikana päätös on nähtävillä myös kunnan kotisivuilla ilman liitteitä.

Tieto päätöksestä

Tieto päätöksestä annetaan kunnan ilmoitustaululle ja sanomalehti Kyrönmaahan julkipantavalla kuulutuksella.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan sijoituspaikan naapureille. Ilmoituksessa mainitaan mm., missä päätös on nähtävillä ja muutoksenhakuohjeet.

Muutoksenhaku (YSL 96, 98 §; HlKL 14 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Päätökseen liitetään valitusosoitus.

Sovelletut säännökset

MAL	maa-aineslaki 555/1981
YSL	ympäristönsuojelulaki 527/2014
YSA	valtionneuvoston asetus ympäristönsuojelusta 713/2014
JL	jätelaki 646/2011
JA	jäteasetus 179/2012
NaapL	laki eräistä naapurussuhteista 26/1920
VNA 926/2005	valtionneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta 926/2005
VNA 379/2008	valtionneuvoston asetus kaivannaisjätteistä 379/2008
VNA 800/2010	valtionneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen

VNP 993/1992 ympäristönsuojelusta 800/2010
valtionneuvoston päätös melutason ohjearvoista
993/1992
VNA 38/2011 valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta 38/2011
Laihian kunnan jätehuoltomääräykset (kv 2.5.2016)
Laihian kunnan ympäristönsuojelumääräykset (kv 17.6.2013)
Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (kv 28.9.2009)
Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta
perittävät maksut (kv 27.09.2010)